

Uitvoeringsprogramma 2016

Team Toezicht en Handhaving

Hoogheemraadschap van
Delfland

Hoogheemraadschap van Delfland
Sector Waterbeheer
Team Toezicht en Handhaving
December 2015

Vastgesteld door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden op 5 januari 2016.

Foto voorblad: Meetopstelling Gebiedsgericht monitoren en handhaven (december 2015).

Voorwoord

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma 2016 van het team Toezicht en Handhaving, gericht op het beschermen van de waterinfrastructuur en het bijdragen aan de realisatie van de doelen uit de primaire programma's. Dit gebeurt door het stimuleren van de naleving op de geldende wet- en regelgeving door middel van het instrument toezicht en handhaving in de volle breedte.

Dit programma geeft een overzicht van de geplande activiteiten voor 2016 en bevat tevens een doorkijk op hoofdlijnen naar de komende jaren tot 2021.

De totstandkoming van dit programma heeft plaats gevonden conform de afspraken welke zijn vastgelegd in de op 27 oktober 2015 door het college vastgestelde protocol 'Coördinerend portefeuillehouderschap Toezicht en Handhaving'.

Hierin is specifiek vermeld hoe de diverse portefeuillehouders betrokken worden bij het opstellen van dit jaarprogramma. Ook zijn afspraken gemaakt over wanneer en hoe indien gewenst, de communicatie over de handhavingresultaten naar derden kan plaatsvinden.

Daarnaast is dit uitvoeringsprogramma gebaseerd op de uitkomsten van de vigerende 'Risicoanalyse 2014 waterkwaliteit, waterkwantiteit, grondwater, waterkeringen en activiteiten op het water/scheepvaart'.

Uit de risicoanalyse komt naar voren dat bij ieder taakveld een aantal activiteiten als het 'meest risicovol' zijn gekwalificeerd in relatie tot de taken en/of doelstellingen van Delfland behorende bij dat taakveld.

Tot slot zijn de gestelde doelen en prioriteiten mede gebaseerd op de ervaringen van voorgaande jaren.

In 2013 is door het college de nieuwe Toezicht- en Handhavingstrategie Delfland 'Toezicht en Handhaving met effect' bestuurlijk vastgesteld. Het programma voldoet daarmee aan de eisen die worden gesteld in het Besluit omgevingsrecht (Bor).

De inhoudelijke speerpunten in 2016 zijn:

- Het (verder) terugdringen van ongewenste emissies uit met name de glastuinbouwsector ; continueren van het project 'Gebiedsgericht monitoren en handhaven';
- Het tegengaan van ongewenste "niet waterkerende objecten" (NWO's) in het algemeen en bij keringen waarbij 'onlangs' onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd, in het bijzonder;
- Bescherming van Natte Ecologische Zones conform het beheerplan.
- Integraal toezicht bij de aanleg/aanpassing van grote infrastructurele projecten zoals de spoorzone Delft, bochtafsnijding Schie, afronding A4 DS, Blankenburgtunnel, Rotterdamsebaan en Hoekselij.

De organisatorische aandachtspunten/speerpunten in 2016 zijn:

- De verdere implementatie van het zaakgericht werken om de ondersteuning en aansturing van de werkprocessen te verbeteren. Waar mogelijk of gewenst wordt aangesloten bij Slim²;
- De verbetering van de digitale ondersteuning van de veldmedewerkers;
- Het organiseren van het proces om structureel te kunnen voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria.

Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de budgettaire ruimte van de begroting 2016. Afgesproken is dat voor wat betreft de realisatie van dit programma conform de afspraken in het collegeprogramma, bij de voorbereiding van de kadernota bekeken wordt of er budgettaire bijstellingen mogelijk zijn die tevens uitvoerbaar zijn binnen de organisatorische mogelijkheden van de betreffende teams.

Terzake van de chemische waterkwaliteit wordt ernaar gestreefd begin 2016 te komen tot een concept actieplan waarbij de koppeling met het waterbewustzijn wordt gelegd door gebruik te maken van maatschappelijk draagvlak. Eventuele budgettaire structurele effecten worden ingebracht in het eerdergenoemde kadernota-proces.

De Meerjarendoorkijk 2017- 2021 van het team, dat als apart hoofdstuk is toegevoegd, geeft inzicht in de prioriteiten en de uitvoering van de handhavingstaken voor die periode. Per jaar wordt deze doorkijk geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

B.M. van Egmond
Teamleider Toezicht en Handhaving

Inhoudsopgave

1. Beleidsdoelen en taken Toezicht en Handhaving	7
1.1 Missie en visie	7
1.2 Relatie met (programma)begroting/jaarplan 2016.	7
1.3 Prestatie-indicatoren.....	8
1.4 Wettelijk kader	9
1.5 Communicatie	9
2. Uitvoeringsprogramma 2016	10
2.1 Sturing Delfland	11
2.2 Programma T&H	11
2.3 Projectmatig toezicht	12
Toezicht glastuinbouw	12
Infrastructurele projecten	13
Gebiedsgericht monitoren en handhaven	14
Schouw Uitvoering	15
Toezicht projecten Stedelijk waterbeheer & klimaatadaptatie	15
Toezichtprojecten Gezond, schoon en zoet water	16
Integrale toezichtsprojecten	17
2.4 Cyclische toezicht activiteiten.....	18
Heffingen.....	18
Incidentbehandeling	18
Regulier integraal toezicht op gereguleerde activiteiten	18
2.5 Vaar(weg)beheer	19
2.6 Beleid, ondersteuning en kwaliteitszorg	20
Kwaliteitszorg.....	20
Team en organisatieontwikkeling	20
Beleid T&H.....	21
Advies organisatie en bestuur	21
3. Team Toezicht en Handhaving	22
3.1 Sector Waterbeheer	22
3.2 Team Toezicht en Handhaving	22
3.3 Inzet capaciteit en middelen handhaving.....	23
3.4 Actualiseren werkprocessen en protocollen	24
3.5 I&A ondersteuning van het werkproces	24
3.6 Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's).....	25
3.7 Bereikbaarheid buiten kantooruren.....	25

4. Monitoring en resultaten	26
4.1 Doelstellingen activiteiten	26
5. Doorkijk naar 2017 en volgende jaren	27

Bijlage

Bijlage 1: Overzicht in tabelvorm van activiteiten, PI's en doelstellingen voor 2016.

1. Beleidsdoelen en taken Toezicht en Handhaving

In dit hoofdstuk zetten we onze missie en visie op het gebied van handhaving uiteen, inclusief de verschillende hoofddoelen en prestatie-indicatoren.

1.1 Missie en visie

In 2013 is de Toezicht- en Handhavingstrategie 'Toezicht en Handhaving met effect' door het bestuur van Delfland vastgesteld. Hierin staat onze missie en visie op het gebied van handhaving. De missie luidt als volgt:

Wij zijn een flexibel, betrokken en omgevingsgericht team dat deskundig, zakelijk en professioneel het naleefgedrag van derden verbetert en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan de primaire doelstellingen van Delfland.

Delfland wil actief zorgen dat gebruikers van het watersysteem de regels zo goed mogelijk naleven. Met een efficiënte en effectieve inzet van wet- en regelgeving en communicatie draagt toezicht bij aan de realisatie van een duurzaam watersysteem. We werken met een realistisch en duidelijk uitvoeringsprogramma.

In lijn met deze missie streeft Delfland er naar dat onze doelgroepen zich spontaan aan de regels houden. Om dit voor elkaar te krijgen, lichten we onze doelgroepen goed en tijdig voor. Dit betekent dat er voldoende aandacht wordt besteed aan preventie en communicatie zodat doelgroepen de wet- en regelgeving kennen om overtredingen zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast investeren we in een goede samenwerking met onze doelgroepen en andere overheidsinstanties.

Onze visie hierop is als volgt: "Toezicht en Handhaving met effect".

Door de instrumenten van toezicht en handhaving creatief en situationeel toe te passen zetten wij in op een maximaal effect op de bescherming en verbetering van het watersysteem in de breedste zin. Wij durven risico's te nemen en benutten voor een maximaal rendement de grenzen van onze mogelijkheden. Dit bereiken wij door actief samen te werken met onze collega's, partners en de omgeving. Wij zijn flexibel door te anticiperen op veranderingen in de omgeving, wet- en regelgeving en de organisatie.

1.2 Relatie met (programma)begroting/jaarplan 2016

Het team Toezicht en Handhaving levert een integrale bijdrage aan de realisatie van de primaire doelstellingen van Delfland. Ten behoeve van de P&C-cyclus/financiële verantwoording wordt jaarlijks een "Jaarplan" opgesteld; dit is ook voor 2016 gebeurd. In dit jaarplan is aangegeven welke activiteiten worden ondernomen om de afgesproken resultaten te realiseren. Vanwege het hoge abstractieniveau is naast het jaarplan ook dit uitvoeringsprogramma opgesteld waarmee inzicht wordt gegeven in de meer concrete handhavingsdoelen en de wijze waarop deze worden gerealiseerd.

Alle middelen inclusief de financiële zijn geborgd in het jaarplan/begroting. De werkzaamheden c.q. de activiteiten die het team Toezicht en Handhaving uitvoert, zijn in dit uitvoeringsprogramma beschreven.

Door de realisatie van de activiteiten van het team Toezicht en Handhaving wordt primair een bijdrage geleverd aan de inhoudelijke programma's A t/m D,

Hierbij merken wij wel het volgende op:

De werkzaamheden van Toezicht en Handhaving zijn extern gericht en afhankelijk van ontwikkelingen in onze omgeving maar ook van ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving. Ook de activiteiten van andere organisatieonderdelen kunnen effect hebben op de realisatie van de in dit programma benoemde resultaten.

Om de ambitie vanuit het collegeprogramma zoveel mogelijk een plaats te geven in dit uitvoeringsprogramma is er "krap" begroot. Dit zowel in uren als in financiën. Het risico op het niet volledig kunnen realiseren van alle resultaten is dan ook groter dan voorgaande jaren.

1.3 Prestatie-indicatoren

Voor de resultaten van het team Toezicht en Handhaving zijn vanuit de programmabegroting 2016 en meerjarenraming 2017-2021 de bestuurlijke prestatie-indicatoren geformuleerd. De bestuurlijke prestatie-indicatoren (PI's) zijn de volgende.

Programmalijn Chemische waterkwaliteit:

1. Eind 2021 is 100% van alle glastuinbouwgebieden doorgelicht en/of in nazorg door middel van gebiedsgericht monitoren en handhaven(GMH)*).
PI 2016: 25% gerealiseerd.
2. Plan ten behoeve van nazorg GMH is opgesteld en geïmplementeerd.
PI 2016: Plan uiterlijk Q2 opgeleverd.
3. Glastuinbouwbedrijven rapporteren tijdig (UO-rapportage) en representatief deel is op kwaliteit gecontroleerd.
PI 2016: 95% ingediend en 5% inhoudelijk gecontroleerd.
4. Regulier toezicht glastuinbouw
PI 2016: 15 % van het areaal gecontroleerd.
5. Project Erfscans landbouwbedrijven
PI 2016: 100% van de deelnemende bedrijven gecontroleerd en 17 % van de niet deelnemende bedrijven gecontroleerd.
6. Toezichtsplan overige directe lozingen opgesteld op basis van risicoanalyse.
PI 2016: Plan uiterlijk gereed in Q4.

*) In de programmabegroting 2016 is hierover het volgende vermeld: 'In de voorliggende meerjarenraming zijn middelen beschikbaar voor het doorlichten van 80% van alle glastuinbouwgebieden, terwijl het doel 100% is. Als beheermaatregel is opgenomen dat in de kadernota 2017 de middelen voor 100% doorlichten van alle glastuinbouwgebieden nader zullen worden bezien.

Programmalijn Veiligheid (keringen):

1. Toezichtsplan Keringen opgesteld conform risicoanalyse en saneringsbeleid; status quo vastgesteld.
PI 2016: Plan uiterlijk gereed in Q3.
2. Toezicht op "opgeknapte" dijkvakken met schouw en signaaltoezicht; bij ongewenste NWO's (niet waterkerende objecten) op "opgeknapte" dijkvakken vindt handhaving plaats.
PI 2016: 100% opgeknapte dijkvakken geïnspecteerd en handhavingstraject ingezet bij ongewenste NWO's .

Naast de bestuurlijke prestatie-indicatoren zijn voor de projecten en diverse andere werkzaamheden die het team uitvoert, de gewenste resultaten en bijbehorende (ambtelijke) prestatie-indicatoren per project beschreven in paragraaf 2.3 tot en met 2.6. Deze zijn samengevat in een tabel welke als bijlage 1 bij dit uitvoeringsprogramma is opgenomen; kortheidshalve wordt hiernaar verwezen.

1.4 Wettelijk kader

Als team Toezicht en Handhaving houden we toezicht op verschillende activiteiten die van invloed zijn op het watersysteem. Tevens houden we ook toezicht op het onttrekken van grondwater en op alle activiteiten op waterkeringen.

Met andere woorden; er wordt toezicht gehouden op zowel inrichtingsgebonden als omgevingsgebonden activiteiten. Uitgangspunt is wel dat Delfland bevoegd gezag is en/of bevoegdheden heeft. Daar waar Delfland wel belangen heeft maar niet het bevoegd gezag is zal door samenwerking en beïnvloeding getracht worden het gewenste resultaat te realiseren.

Waar nodig worden conform de op 2 april 2013 door het bestuur vastgesteld Toezicht- en Handhavingstrategie –Toezicht en Handhaving met effect- handhavingsinstrumentaria ingezet om ongewenste (illegale) situaties te beëindigen.

Delfland heeft deze bevoegdheid op basis van onder andere de volgende wet- en regelgeving:

- Waterwet
- Activiteitenbesluit
- Besluit lozingen buiten inrichtingen
- Besluit bodemkwaliteit
- Besluit lozing afvalwater huishoudens
- Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Scheepvaartverkeerswet (Binnenvaartpolitiereglement BPR)
- Wrakkenwet
- Delflands Keur

1.5 Communicatie

Vanuit de samenleving en samenwerkende partners alsmede vanuit leden van de VV worden regelmatig vragen gesteld hoe communicatie wordt georganiseerd rondom overtreders. Concreet doet zich deze vraagstelling voor bij de chemische waterkwaliteit maar ook bij 'bouwwerken' op kades.

De lijn die hierbij wordt gevolgd is dat bij elke kwartaalrapportage van het team T&H op basis van de resultaten van de voorafgaande maanden, wordt beoordeeld of en hoe communicatie hierover kan en zal plaatsvinden. Hierover worden afspraken gemaakt in het portefeuillehoudersoverleg van de coördinerend portefeuillehouder in aanwezigheid van de inhoudelijke portefeuillehouders. Dat betekent dat communicatie over Toezicht- & Handhavingsonderwerpen plaats vindt op basis van het Protocol 'coördinerend portefeuillehouderschap Toezicht en Handhaving', zoals dat in de collegevergadering van 27 oktober 2015 is vastgesteld.

2. Uitvoeringsprogramma 2016

Dit uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de uitkomsten van de vigerende 'Risicoanalyse 2014 waterkwaliteit, waterkwantiteit, grondwater, waterkeringen en activiteiten op het water/scheepvaart'.

Uit de risicoanalyse komt naar voren dat bij ieder taakveld een aantal activiteiten als het 'meest risicovol' zijn gekwalificeerd in relatie tot de taken en/of doelstellingen van Delfland behorende bij dat taakveld.

Hierna zijn voor ieder taakveld de 'hoogst scorende' activiteiten genoemd, waarbij aansluitend in tabelvorm is samengevat bij welke projecten en/of activiteiten het team Toezicht en Handhaving hier aandacht voor heeft in 2016.

I. Bij het taakveld "activiteiten op het water / scheepvaart" kwam als prioritair naar voren voor het toezicht de snelle motorboten, de zuipschuiten en het aanmeren van vaartuigen in/bij natte ecologische zones, gemalen en inlaten.

II. Het taakveld "waterkwaliteit" leverde de volgende activiteiten op waarbij door toezicht de waterkwaliteit kan verbeteren, te weten lozingen vanuit de glastuinbouw, diffuse bronnen, veehouderijen en slootkantbespuitingen/onkruidbestrijding van verharde oppervlakken.

III. Bij het taakveld "waterkeringen" worden met name activiteiten in regionale keringen als het meest risicovol beoordeeld, bijvoorbeeld grondverzet, het bouwen op deze keringen en het aanleggen van kabels en leidingen.

IV. Het (tijdelijk of permanent) graven/dempen in zowel primaire als secundaire watergangen werd bij het taakveld "waterhuishouding/waterkwantiteit" als het meest risicovolle activiteit gescoord.

V. Tot slot werd bij het taakveld "grondwater" zowel de tijdelijke als permanente onttrekkingen in stedelijk gebied als activiteiten naar voren die prioritair zijn om toezicht te houden.

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen aangegeven hoe deze prioritaire activiteiten bij het toezicht op activiteiten door het team worden meegenomen.

Taak- / Project veld	Vaar-beheer	Gebieds-gericht meten	toezicht glastuin-bouw	surveillance (vrije veld, water & lucht)	communicatie
scheepvaart	x			x	x
waterkwaliteit		x	x	x	x
waterkeringen				x	
waterhuishouding				x	
grondwater				x	

Afhankelijk van de bestuurlijke- en omgevingswensen kunnen bovenstaande prioriteiten, mits gemotiveerd, worden aangepast en de uitvoering van de handhavingstaken voor het jaar 2016 worden bepaald. Als de behandeling van de kwartaalresultaten in het portefeuillehoudersoverleg van de coördinerend portefeuillehouder tezamen met de inhoudelijke portefeuillehouders daar aanleiding toe geeft, kan de prioritering in dit programma worden herijkt.

Het uiteindelijke hoofddoel van het programma is een effectieve handhaving door een efficiënte inzet van de beschikbare uren en middelen. Onder andere het toezicht en de (integrale) handhaving moeten leiden tot het bevorderen van het naleefgedrag. Maar

uiteraard dragen ook goede communicatie, voorlichting en het nemen van eigen verantwoordelijkheid hieraan bij.

In 2015 is hieraan veel aandacht besteed; in 2016 zal dit verder uitgebouwd worden. Belangrijk hierbij is dat communicatie geen op zichzelf staand instrument is maar dat het integraal onderdeel is van het toezicht- en handhavingsproces. Met ingang van 2016 is het zaakstelsel voor Toezicht en Handhaving volledig operationeel; in oktober 2015 is met de implementatie van het zaakstelsel gestart. Door de handhavingsresultaten in het zaakstelsel goed te registreren, wordt het mogelijk beter deze resultaten te monitoren. Wel moet rekening worden gehouden worden dat het stelsel in 2016 nog steeds zal worden aangepast om resultaten te optimaliseren.

2.1 Sturing Delfland

Delfland werkt vanuit de in het Waterbeheerplan 2010-2015 genoemde taakvelden; dit wordt gedaan met behulp van concernsturing. Met deze sturing wordt invulling gegeven aan meer dwarsverbanden tussen sectoren onderling en doelen te stellen per kerntaak; dit door het benoemen van doel- en resultaatverantwoordelijken. Uitgangspunt is dat verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie worden belegd. Ondanks dit sturingsprincipe kent Delfland een hiërarchische organisatie met een sectorenmodel, een programmabegroting en een sterke relatie met het gebied. Kenmerkend voor een team als toezicht en handhaving is dat al deze "lijnen" dit team kruisen. Het verminderen van deze "sturingsdrukke", die veel capaciteit vraagt, zal in 2016 geagendeerd worden.

De doelen en resultaten zijn opgenomen in de programmabegroting. Hoewel Toezicht en Handhaving in de begroting is ondergebracht in programma F, Bestuur, Organisatie en Instrumenten, is het overgrote deel van de activiteiten gerelateerd en/of onlosmakelijk verbonden met de inhoudelijke programma's

- Stedelijke waterbeheer & klimaatadaptatie;
- Watersysteem;
- Gezond, schoon en zoet water en in iets mindere mate
- Afvalwaterketen en zuiveren.

2.2 Programma T&H

In de begroting en het teamplan zijn de activiteiten en de daarvoor ter beschikking staande middelen ondergebracht in zogenaamde sterblokken. De sterblokken zijn "opgehangen" aan de verplichte BBP-producten. De wettelijke verplichting tot indeling volgens de BBP structuur heeft geleid tot een andere verdeling dan voorgaande jaren.

- blok nr. 100176: Toezicht (incl waarschuwingstrajecten);
- blok nr. 100177: Bestuursrechtelijke handhaving;
- blok nr. 100178: Strafrechtelijke handhaving;
- blok nr. 100179: Beleid, ondersteuning en kwaliteitszorg;
- blok nr. 100153: Nautisch- en vaarwegbeheer.

Met de invoering van deze nieuwe indeling van de activiteiten in Gids wordt in tegenstelling tot voorgaande jaren een duidelijk onderscheid gemaakt in de preventieve en repressieve handhaving. Naast het toezicht en de handhaving daarop staan de blokken Beleid, ondersteuning en kwaliteitszorg en het nautisch en vaarwegbeheer als aparte activiteiten benoemd.

2.3 Projectmatig toezicht

In zijn algemeenheid wordt opgemerkt dat wanneer bij (projectmatig) toezicht en/of controles blijkt dat er sprake is van een ongewenste situatie automatisch het instrument handhaving wordt ingezet.

Toezicht glastuinbouw

Het project "toezicht glastuinbouw" omvat verschillende glastuinbouw gerelateerde toezicht projecten, evenals het reguliere toezicht. Hieronder worden kort de toezichtactiviteiten omschreven die onder het project vallen.

UO-Jaarrapportage (kwantiteit en kwaliteit)

Om adequaat toezicht te kunnen houden op de emissie- en verbruiksnormen is het van belang dat de rapportageverplichting wordt nageleefd. In 2014 en 2015 heeft de focus gelegen op het indienen van de rapportage. Het indienen van de rapportage blijft een punt van aandacht en zal ook in 2016 projectmatig worden aangepakt. De doelstelling die is gesteld voor de jaarrapportage over 2015 bedraagt 95%.

In 2015 is voor het eerst projectmatig meer nadruk gelegd op de kwaliteit van de rapportage. De doelstelling is om 5% van de rapportage te controleren (naar verwachting circa 85 controles). Onder deze kwaliteitscontroles vallen ook de "zorgplicht grondteelten" en de "handhaving emissienormen". Daarnaast wordt de kwaliteitscontroles op de UO jaarrapportage een standaard controle-aspect van de diepte controles die in het kader van gebiedsgericht monitoren en handhaven worden uitgevoerd.

Zorgplicht grondteelten

Vanuit een landelijke werkgroep is een checklist opgesteld om de (mogelijke) oorzaak voor het hoge verbruik van stikstof en fosfor bij grondgebonden teelten te achterhalen. Op basis van de ingediende verbruiksregistratie worden bedrijven geselecteerd die een verbruik van stikstof en/of fosfor hebben die boven een signaleringswaarde zit. De werkwijze kan ook worden toegepast om de jaarrapportage van grondgebonden telers te controleren.

Handhaving emissienorm

Op basis van de ingediende emissieregistratie worden bedrijven geselecteerd die boven de emissienorm zitten en aangeven nog te lozen op oppervlaktewater. Bij deze bedrijven wordt naast de controle op de waarschijnlijkheid van de rapportage ook onderzocht op de mogelijkheid om de restlozingen aan te sluiten op de gemeentelijke riolering. Daarnaast wordt een traject gestart om de bedrijven te "begeleiden" naar een lagere emissie. Hierbij wordt voorsnóg uitgaan van één volledige controle en erna ieder kwartaal een bezoek Voor grote emissieelozers op de riolering wordt samengewerkt met de omgevingsdiensten.

Ondergrondse hemelwateropslag

Om te voorzien in de behoefte van goed gietwater beschikken circa 26 glastuinbouwbedrijven over een voorziening om hemelwater in de bodem te infiltreren om dit later te kunnen onttrekken voor gebruik als gietwater. De bedrijven hadden veelal een tijdelijke vergunning van de provincie en deze waren in 2013 verlopen. Inmiddels zijn nieuwe watervergunningen verstrekt, waarin een norm is opgenomen voor de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen in het geïnfiltreerde water. Om meer inzicht te krijgen en naleving van de vergunningen te stimuleren worden deze bedrijven minimaal 1 maal bezocht voor een vergunningcontrole, waarbij ook aandacht is voor bemonstering en analyse van het geïnfiltreerde water. In 2016 wordt ingezet op de naleving van de bemonsteringsverplichting door de ondernemers zelf. Op deze wijze worden gegevens verzameld, zodat getoetst kan worden aan de normen en inzicht wordt verkregen van de waterkwaliteit van het geïnfiltreerde water.

Samenwerking met gemeente-omgevingsdiensten

De bestaande samenwerkingsprojecten (vernieuwend toezicht-gecoördineerd toezicht) worden voortgezet. Voor het project vernieuwend toezicht is afgesproken dat Delfland het projectplan en de planning opstelt. Naar schatting betreft de samenwerking met de diensten circa 100 controles, naast de samenwerking die in de andere projecten al plaatsvindt.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Toezicht glastuinbouw	% ingediende UO-rapportages.	95 %
	% van de ingediende UO – rapportage wordt gecontroleerd op kwaliteit	5%
Ondergrondse hemelwateropslag	aantal bedrijven gecontroleerd	26
	aantal uitgevoerde bemonsteringen	26
	nalevingspercentage bemonsteringsvoorschrift	90%
Samenwerkingsprojecten (gecoördineerd toezicht)	aantal bedrijven gecontroleerd	100

Infrastructurele projecten

Project spoorzone Delft

Onder de stad Delft wordt een dubbele spoortunnel gerealiseerd. Deze tunnel ligt pal langs het oude centrum van Delft. Grondwater speelt een belangrijke rol in dit ondergrondse bouwproject. Bij de bouw van de Spoortunnel moet daarom rekening gehouden met de specifieke situatie van bodem en grondwater in Delft. Daarnaast wordt het traject gekruist door diverse boezemwatergangen en waterkeringen. Ook hiervoor zijn diverse vergunningen afgegeven en zullen nog vergunningen afgegeven worden.

Delfland houdt op basis van een vastgesteld toezichtsplan gestructureerd toezicht op de watergerelateerde werkzaamheden van dit project. 2016 zal vooral in het teken staan van bouw van de tweede tunnelbuis en het weer bevaarbaar maken van de Westvest en Buitenwatersloot.

Toezicht zal vooral gericht zijn op grondwateronttrekkingen ten behoeve van de tweede tunnelbuis, rioleringswerkzaamheden en werken op en rond de watergangen.

Project "Rotterdamse Baan"

In 2015 is de bouw van een geboorde tunnel aanbesteed, onderdeel van de nieuwe weg tussen knooppunt Ypenburg en de Centrumring van Den Haag, de zogenaamde "Rotterdamse Baan". Voorbereidend op de boorwerkzaamheden wordt op verschillende plekken water vergraven en vinden grondwateronttrekkingen plaats.

Toezicht

Het toezichtswerk is overzichtelijk en wordt conform het toezichtsplan tijdens het regulier controlewerk van watervergunningen uitgevoerd. Wel vindt coördinatie plaats. Zowel in- als extern vindt structureel overleg plaats ten behoeve van een goede uitvoering.

Handhaving

In verband met de complexiteit van het project is het van belang om in een vroeg stadium, d.m.v. vooroverleg, heldere afspraken te maken met de vergunninghouder en aannemer(s) over de vergunningvoorwaarden en bij overtreding direct handhavend op te treden. Gezien de ervaringen met gemeente Den Haag in de afgelopen jaren kan dit extra inspanningen op het gebied van afstemming en handhaving vergen

Overige projecten

In de vaarweg Delftse Schie zitten van oudsher twee haakse bochten nabij Overschie. Deze vormen een knelpunt voor de beroeps- en recreatievaart. Schepen moeten manoeuvreren, kunnen elkaar niet passeren en er is geen uitloop bij eventuele calamiteiten. Daarnaast is er erosie aan de oevers. De provincie realiseert daarom een bochtafsnijding in de Delftse Schie. De bochtafsnijding Delftse Schie gaat in 2016 in uitvoering. Om begeleiding en toezicht doelmatig plaats te laten vinden wordt begin 2016 een toezichtsplan opgesteld. Deze methode om toezicht te plannen met een toezichtsplan is erop gericht het toezicht en de handhaving

daar in te zetten waar deze het meest effectief is. In het toezichtsplan worden de prestatie-indicatoren voor het project verder ingevuld en uitgewerkt.

In 2016 worden verschillende projecten voorbereid en deze gaan in 2017 naar de uitvoeringsfase. Dit zijn:

- Hoekselijn en de Vulcaanhaven
- H6-weg
- de Blankenburgverbinding;
- de verbinding A13-A16.

De ontwikkelingen van de projecten worden gevolgd en in de vergunningfase wordt vanuit het team Toezicht en Handhaving advies gegeven over de handhaafbaarheid. Een toezichtsplan wordt opgesteld zodra een project richting de uitvoeringsfase gaat.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Infrastructurele projecten	Opstellen toezichtsplan voor projecten die naar de uitvoeringsfase gaan	Q4 gereed
Bochtafsnijding Schie	Opstellen toezichtsplan	Q1 gereed
Spoorzone Delft	Aantal uitgevoerde controles conform toezichtsplan.	30
Rotterdamse Baan	Aantal uitgevoerde controles conform toezichtsplan	30

Gebiedsgericht monitoren en handhaven

In dit project wordt gebiedsgericht de waterkwaliteit gemonitord en op basis daarvan toezicht en handhaving ingezet om restlozingen op oppervlaktewater in glastuinbouwpolders te beëindigen.

Werkwijze

Het doel is in 2021 100% van het glastuinbouwareaal via dit project te hebben onderzocht. Dit betekent voor 2016 300 bedrijven verdeelt over drie tot vijf polders zijn onderzocht. Daarnaast wordt in het kader van het project in alle polders die eerder onderzocht nazorg georganiseerd. Door middel van mobiele meters, surveillance en indien nodig handhaving.

Voor 2016 staan de polders Nieuwland en Noordland, Heen- en Geestvaart, Hoefpolder en Oude Campspolder gepland. Dit betekent dat ingezet wordt om eind 2016 alle voormalige top 8 meest vervuilde polders te hebben onderzocht.

Daarnaast moet in het 2^e kwartaal van 2016 een nazorgplan zijn opgesteld en geïmplementeerd. Op basis van de opgedane ervaringen van 3 reeds in de nazorg zijnde polders wordt dit nazorgplan opgesteld, zodat dit ook voor alle overige polders kan worden toegepast.

Dit project heeft een sterke relatie met het toezicht op de glastuinbouw en surveillance. Er zal daarom intensief afstemming plaatsvinden tussen deze activiteiten.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Gebiedsgericht monitoren en handhaven	Aantal Gtb polders waar onderzoek is afgerond/loopt.	Eind 2016 25% van de polders onderzocht.
	Nazorgplan opstellen	Q2 gereed

Er wordt gestreefd om in het eerste kwartaal van 2016 een communicatiestrategie 'Chemische waterkwaliteit' gereed te hebben. In deze strategie wordt ook het project 'Gebiedsgericht monitoren en handhaven' opgenomen.

Vooruitlopend daarop wordt conform gemaakte bestuurlijke afspraken aan het eind van ieder kwartaal over de voortgang van dit project gerapporteerd, waarbij tevens wordt bepaald of en hoe over de (handhavings-)resultaten van dit project wordt gecommuniceerd.

Schouw Uitvoering

Uitvoering

Schouw is de controle op de onderhoudsverplichting van derden zoals vastgelegd in Keur en Legger. Jaarlijks wordt minimaal vier keer per jaar een schouw uitgevoerd, tweemaal gericht op de onderhoudsstaat van keringen en tweemaal op die van watergangen.

Ontwikkeling

In 2015 heeft er een aanpassing plaats gevonden in de organisatie en uitvoering van de schouw. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen agrarische gebieden, waar schouwmeesters de schouwtaken uitvoeren en het stedelijk gebied waar dit gebeurt door medewerkers van T&H, PB en OWW. In 2016 wordt deze werkwijze verder geprofessionaliseerd. Tijdens uitvoering van de schouw moet behalve het toezicht op de onderhoudsverplichtingen ook gelet gaan worden op overige waterhuishoudkundige aspecten die van belang zijn voor het functioneren. Het schouwprotocol (2010) wordt herzien en afgestemd op organisatorische aanpassingen en het digitaal schouwen.

De coördinatie van de schouw vindt plaats vanuit het team Toezicht en Handhaving.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Uitvoering schouw	Uitgevoerde schouw	Juni: schouw keringen Juli: schouw watergangen Oktober: schouw keringen November: schouw watergangen
Schouwprotocol	Opgeleverd protocol	Q2 gereed
Schouw-applicatie	Implementatie nieuwe versie (uitbreiding)	Q1 gereed

Toezicht projecten Stedelijk waterbeheer & klimaatadaptatie

Project Niet waterkerende Objecten (NWO's)

De afgelopen jaren is Delfland bezig geweest met kadeverbetering. Voordat een verbetering wordt uitgevoerd, zijn er afspraken gemaakt met de eigenaar/gebruikers van de kades. Na het opleveren van een kade is er vastgelegd hoe de kering erbij lag, de zogenaamde nulmeting. Uit het verleden is gebleken dat wanneer de verbeteringen zijn uitgevoerd aan een kering, de eigenaren en gebruikers van de kering objecten aanbrengen. Deze objecten kunnen het waterkerend vermogen van de kering aantasten.

Ontwikkelingen

Beleidsmatig is in 2014 intern een werkwijze vastgesteld waarin duidelijk is beschreven hoe de instrumenten regulering en toezicht & handhaving worden ingezet bij de kadeverbeteringsprojecten die vallen onder '(complex) buitengewoon onderhoud'.

Op basis van dit document controleert het team Toezicht en Handhaving jaarlijks alle kades die vanaf 2013 zijn opgeknapt op de aanwezigheid van 'illegale' NWO's. Indien nodig wordt handhavend opgetreden om ongewenste NWO's te verwijderen.

De controle op ongewenste objecten wordt op verschillende wijzen uitgevoerd. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de beschikbare hulpbronnen, zo wordt gebruik gemaakt van de luchtfoto's 2015 die in de loop van 2016 beschikbaar worden gesteld en wordt de luchtsurveillance ingezet. Een andere belangrijke bron van informatie zijn de meldingen van operationeel medewerkers van Delfland. Op basis van alle constatering wordt daadwerkelijk controle in het uitgevoerd.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Controle NWO's	% keringen gecontroleerd	Controle van alle opgeknapte kades 2013-2015

Communicatiestrategie

Communicatie biedt voor dit onderwerp ondersteuning aan de bewustwording wat er wel/niet mag als je op of aan een dijk woont.

Voor eind maart wordt er een communicatielijns opgesteld, die vooral gericht is op het schoonhouden van kades na onderhoud. Hiervoor wordt er gekeken of het mogelijk is informatie mee te geven aan partijen die contacten hebben met bewoners van huizen aan dijken. Dit zowel bij aankoop van een huis aan een dijk als in een later stadium.

Toezichtprojecten Gezond, schoon en zoet water

Project erfscans

Het project Goed Boerenerf Midden-Delfland is opgezet naar aanleiding van een studie naar erfafspoeling vanuit agrarische bedrijven. Een probleem voor de waterkwaliteit vormen de lozing en de afspoeling van verontreinigd hemelwater en afvalwater vanaf verharde boerenerven. Ze ontstaan bij het uitvoeren van activiteiten op het erf in combinatie met onvoldoende goede landbouwpraktijk. Binnen dit project zijn agrariërs in de gelegenheid gesteld tot het uitvoeren van een zogenaamde erfscan.

De erfscan draagt bij aan bewustwording en brengt knelpunten in beeld, die de agrariër zelf vaak niet of onvoldoende ziet (onbewust – onbekwaam). Het geeft inzicht in waar de echte problemen liggen en welke oplossingen hiervoor toereikend zijn (bewust – bekwaam).

In 2015 zijn 45 erfscans uitgevoerd. Een aantal agrariërs heeft naar aanleiding hiervan een subsidie aanvraag ingediend voor het uitvoeren van bovenwettelijke maatregelen.

Alle agrariërs die subsidie toegekend hebben gekregen worden een medewerker van T&H en een medewerker van de Gemeente Midden Delfland gecontroleerd op het voldoen aan het activiteitenbesluit, één van de subsidievoorwaarden. Voor deze controles is in 2015 een plan van aanpak opgesteld, waarin naast bovengenoemde controles, ook reguliere controles zijn opgenomen bij agrarische bedrijven. Doelstelling hierbij is om in 2016 17% van de agrarische bedrijven binnen het beheergebied van Delfland te controleren.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Actualisatie bestand agrarische bedrijven binnen Delfland	Lijst op orde	Q1 gereed
Controle bedrijven subsidieaanvragers	% gecontroleerd	100%
Controle activiteitenbesluit agrarische bedrijven	% gecontroleerd	17%

Natte Ecologische Zones (NEZ's)

Integraal sectoraal team

Vanuit team toezicht en handhaving wordt inhoudelijk-, en uitvoerend bijgedragen aan het intersectoraal team NEZ. Eén teamlid (coördinator) maakt deel uit van het intersectoraal team. Binnen dit team worden afspraken gemaakt over de speerpunten vanuit toezicht en handhaving ten aanzien van de NEZ's. Deze afspraken worden gemaakt op basis van het de uitkomsten van "beheerplan natuurvriendelijke oevers" dat wordt opgesteld door teams WSK en OWW. Inzet van toezicht en handhaving ten aanzien van NEZ's wordt vormgegeven door de organisatie van één of meer thema handavingsdagen.

Communicatiestrategie

Op basis van de bestuurlijke wens wordt in het eerste kwartaal van 2016 een communicatielijns opgesteld.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Afspraken inzet T&H NEZ's	Afspraken gemaakt	Q1 gereed
Organisatie en uitvoering handhavingsdagen	Uitvoering handhavingsdag(en)	Q4 gereed

Integrale toezichtsprojecten

Top 5 bedrijven/activiteiten

Onder invloed van vooral de "Kaderrichtlijn water" zijn Delflands inspanningen binnen het laatste gebied sterk gericht op het behalen van de verschillende waterkwaliteitsdoelen. Sinds de invoering van de Waterwet (dec. 2009) zijn de taken van dit team uitgebreid. Toezicht op grondwateronttrekkingen en -infiltraties en toezicht op de Keur zijn aan het takenpakket toegevoegd. De aandacht voor controles op lozingen van afvalwater afkomstig van vooral "industriële" bedrijven verminderde hier ten onrechte door. Door het ontbreken van een doelmatig registratie- / informatiesysteem is er geen inzicht in bedrijfsvoering en naleefgedrag van een aantal van deze bedrijven.

Met intensief toezicht op vijf bedrijven/activiteiten (top 5) waarbij Delflands belangen het grootst zijn, wordt actueel inzicht van het naleefgedrag verkregen.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Top 5 bedrijven	Aantal bedrijven doorgelicht met actualisatie gegevens	5

Veldsurveillance

Het houden van georganiseerde, thema gerichte, handhavingsdagen met als doel het opsporen van illegale, water gerelateerde activiteiten die van invloed zijn op de waterkwaliteit, kwantiteit, stevige dijken. In 2016 wordt het project Arendsoog weleens waar gecontinueerd, echter met een verminderde inzet van 600 surveillance uren. Deze uren worden aangewend voor het project Gebiedsgericht monitoren en handhaving omdat het toezicht zich veelal richt op glastuinbouwbedrijven.

Acht geplande handhavingsdagen worden in 2016 gelijktijdig uitgevoerd met de luchtinspectievluchten. Veelal wordt aan een handhavingsdag een thema gekoppeld waarbij accenten liggen op niet gemelde of vergunde werken of lozingen in het watersysteem. De opgemerkte zaken worden conform de handhavingstrategie afgehandeld.

Luchtsurveillance

In het kader van het Bestuursakkoord Water (BAW) zijn afspraken gemaakt tussen de waterschappen en Rijkswaterstaat over het gezamenlijk uitvoeren en inkopen van surveillancevluchten. In oktober 2015 is opnieuw gestart met een Europese aanbesteding voor het uitvoeren van luchtsurveillance helikopters ten behoeve van Rijkswaterstaat, Water- en Hoogheemraadschappen. Deze aanbesteding loopt tot 11 januari 2016 waarna de opdracht kan worden verleend met ingang van 5 februari 2016.

Delfland voert zelfstandig tien inspectievluchten uit waarvan minimaal twee in samenwerking met Rijkswaterstaat. Vier medewerkers zijn opgeleid voor de bediening van de boordapparatuur. Acht inspectievluchten worden gecombineerd met de te houden handhavingsdagen voor het project 'Veldsurveillance'.

Watersurveillance/nautisch toezicht

In 2015 is een eigen Delflandse vaarverordening van kracht geworden. Deze verordening richt zich hoofdzakelijk op nautische regelgeving. In 2016 wordt vanuit team T&H ingezet op de volgende prioriteiten:

- Bekendheid regelgeving recreanten en gebiedspartijen;
- Het actief besurveillance van de vaarwegen.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Surveillance	Aantal handhavingsdagen	10 dagen
	Aantal luchtsurveillances	12 vluchten
	Uren watersurveillance	600 uur

2.4 Cyclische toezicht activiteiten

Heffingen

De aanslagregeling is primair een taak van de Regionale Belasting Groep (RBG). Het team Toezicht en Handhaving voert op verzoek en conform de gemaakte afspraken een beperkt aantal controletaken uit. Het gaat hierbij om de controle op het juist en representatief uitvoeren van meting en bemonstering van het te lozen afvalwater.

Het in 2015 opgestelde verbeterplan wordt in 2016 tot uitvoering wordt gebracht. Hiermee wordt het toezicht op de heffing verder vorm gegeven door:

- Vergroting van de kennis over de omvang van heffingsbedrijven
- Opsporing van bedrijven die geen of een onjuiste verontreinigingsheffing betalen
- De samenwerking met de RBG te verbeteren
- Het werkproces 'heffingen' te optimaliseren
- De samenwerking met buurwaterschappen te vergroten

Incidentbehandeling

Naast alle toezichts- en handhavingsactiviteiten in het beheersgebied wordt ook continu aandacht besteed aan het behandelen en coördineren van klachten/meldingen die door het klantcontactcentrum worden ontvangen.

De afhandeling vindt plaats op basis van de protocollen en werkinstructies uit het kwaliteitshandboek Waterbeheer. De registratie van meldingen vindt plaats in het nieuwe zaakstelsel en in 2016 zal gewerkt worden met de nog op te maken servicenormen.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Incident behandeling	Percentage afgehandelde meldingen conform de gestelde servicenormen	90 %

Regulier integraal toezicht op gereguleerde activiteiten

Delfland verleent per jaar circa 1.100 vergunningen waaronder ook meldingen en projectplannen. Toezicht op deze vergunningen is noodzakelijk om te bezien of de uitvoering conform is. Daarbij is het bij de oplevering van werken belangrijk dat de beheergegevens wordt bijgewerkt aan de nieuwe situatie.

Naast de afgegeven vergunningen wordt een groot aantal activiteiten behandeld die onder de werking van Algemene regels vallen. Om de watersysteemkundige belangen te waarborgen is het nodig dat passend toezicht wordt gehouden. Met periodieke bezoeken en controle van de vergunde en meldingsplichtige activiteiten wordt hieraan invulling gegeven.

Veel van de aanwezige vergunningen, meldingen en projectplannen vallen onder de bestaande werkvoorraad. Volgens een prioritering wordt het toezicht op die waterdossiers gerangschikt. Hierbij is een deel van het waterdossier ook ondergebracht in diverse projecten zoals hiervoor al is aangegeven.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Toezicht op afgegeven watervergunningen en meldingen	Aantal controles/opleveringen van gereguleerde activiteiten	1.300

Toezicht kust

Jaarlijks wordt conform de in 2014 vastgestelde (nieuwe) beleidsregels Medegebruik Zeewering het toezicht op activiteiten op en rondom de kust georganiseerd. Dit toezicht bestaat uit:

- Inventarisatie en bijhouden actuele gegevens van alle bebouwing op het strand
- Signaleren van nieuwe ontwikkelingen en in overleg met R&P het beleid hier op aan te of wel nieuw op te stellen.
- Bijhouden database met administratief overzicht van alle ondernemers (doelgroep)
- Actueel houden vergunningenbestand en ondernemers vooraf waarschuwen.
- Handhaving illegale situaties.

Voor de activiteit 'toezicht kust' zijn geen specifieke prestatie-indicatoren benoemd vanwege het feit dat dit toezicht gedeeltelijk onder het toezicht op gereguleerde activiteiten valt.

Bijdrage/diensten aan andere team's

Regelmatig wordt een beroep gedaan op de kennis, vaardigheid of middelen van medewerkers van het team Toezicht en Handhaving. Het gaat hier veelal om ad-hoc activiteiten zoals

- inmeten van werken/peilen bij bijvoorbeeld peilbesluiten of duinvoet;
- inventarisatie van bedrijven (bijvoorbeeld voor het project Dynamische inzet gietwaterbassins);
- op verzoek uitvoeren van (afval-)waterbemonsteringen.

Het gaat hier om zaken zonder relatie met toezicht en handhaving maar voor Delfland van belang. Omdat deze moeilijk planbaar zijn is overall 500 uur voor deze activiteiten gereserveerd.

2.5 Vaar(weg)beheer

Vaar(weg)beheer ^{**})

Met de totstandkoming van de nieuwe provinciale vaarwegenverordening 2015 (in procedure bij GS) veranderen er een aantal zaken op het gebied van vaarwegbeheer. Voorheen was de provincie Zuid-Holland (PZH) vaarwegbeheerder voor vrijwel alle doorgaande wateren binnen het beheergebied van Delfland. In haar nieuwe verordening wijst de provincie alleen nog vaarwegbeheerders voor beroepsvaarwegen. Binnen Delfland is betreft dit alleen het traject van de Schie van Rotterdam tot Leidschendam.

Voor alle overige vaarwegen (lokaal) geldt dat de provincie niet langer regels of kaders stelt in haar vaarwegenverordening 2015. Delfland wordt gekenmerkt door een groot aantal van dit soort lokale vaarwegen. Hier ligt dan ook de grootste uitdaging voor Delfland.

Om versnippering van taken door het wegvallen van regels voor wat betreft vaarwegbeheer in Delflands gebied tegen te gaan, heeft het college er in 2013 voor gekozen een regierol op zich op zich te nemen om zodoende onduidelijkheid en mogelijk onwenselijke situaties te voorkomen.

In 2014 is Delfland hiermee gestart door, in overleg met Provincie en gemeenten, een eigen Delflandse vaarverordening op te stellen. Deze verordening richt zich alleen op nautische regelgeving. Hierbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met diverse wensen (vooral recreatief) vanuit gebiedspartijen. In 2015 is deze verordening vastgesteld en is een start gemaakt met het bebordingsplan.

In 2016 worden de volgende resultaten gerealiseerd:

- Afronding van de bebording;
- Opzetten van een overlegnetwerk "varen in Delfland"
- Opleveren van het ambitiedocument "vaarrecreatie" ten behoeve van begrotingsbehandeling 2017.

Communicatiestrategie

Het plan voor bebording dat in 2015 is gemaakt, wordt in 2016 nog verder uitgewerkt. Afhankelijk van de nog vast te stellen ambitie van het college met betrekking tot waterbewustzijn, wordt het openstellen van vaarwegen voor het bevorderen van waterrecreatie nader vorm gegeven.

**) Het vaar(weg)beheer bestaat uit activiteiten die deels niet vallen onder de reguliere activiteiten van het team Toezicht en Handhaving. Echter omdat de teamleider Toezicht en Handhaving doelverantwoordelijke voor dit vaar(weg)beheer is, is in dit uitvoeringsprogramma een paragraaf hieraan gewijd.

2.6 Beleid, ondersteuning en kwaliteitszorg

Hieronder wordt voor enkele belangrijke (beleidsmatige) onderwerpen in het kort een toelichting gegeven op wat voor 2016 is gepland.

Kwaliteitszorg

Crisisbeheersing en preventie

Inzet voor calamiteiten wordt bij Delfland niet gepland. Er wordt wel tijd gereserveerd voor oefening, voorbereiding en preventieve inzet bij bijvoorbeeld droogte. Het gaat om een aantal relatief kleine posten. Ook is tijd gereserveerd voor de evaluatie en eventuele aanpassing van de calamiteitenorganisatie. Deze zijn gebundeld tot één post van 500 uur. Een punt van zorg is nog de impact van de herstructurering van de Calamiteitenorganisatie. De hiervoor benodigde tijd erg afhankelijk van de verdere besluitvorming.

Team en organisatieontwikkeling

Externe Samenwerking

Op het gebied van toezicht- en handhavingstaken worden diverse bijeenkomsten bezocht om met de verschillende overheden kennis uit te wisselen en de samenwerking op te zoeken dan wel te verbeteren. De samenwerking vindt plaats op verschillende niveaus/thema's.

VTH-West:

Een belangrijke samenwerkingsvorm hierbij is VTH-West, de samenwerking tussen de hoogheemraadschappen Rijnland, Delfland, de Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze samenwerking richt zich op het vastgestelde "wenkend perspectief 2015" en krijgt onder andere vorm in het gezamenlijk ontwikkelen en invoeren van zaakgericht werken, uitwisseling van kennis en personeel en harmonisering van uitvoeringsbeleid en processen. De samenwerking is niet gericht op structuur- of organisatorische aanpassingen.

Overige samenwerking:

Naast samenwerking met collega-waterschappen vindt ook samenwerking plaats met andere partners; hieronder zijn voorbeelden hiervan benoemd.

- Omgevingsgericht: Lokaal/regionaal met gemeenten, omgevingsdiensten, Rijkswaterstaat en provincie;
- Themagericht: NVWA, ISW (voorheen arbeidsinspectie), glastuinbouwoverleggen;
- Wet- en regelgevingsgericht: Invulling geven aan zorgplichten/doelvoorschriften en ontwikkeling van protocollen met de sector en collegawaterschappen;
- Instrumentgericht: Benutten Bestuurlijke strafbeschikking en koppelen aan digitaal werken en

- Landelijke samenwerking: LOVH, RWS en andere waterschappen. Invulling geven aan de landelijke projecten tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen voortkomend uit het Bestuursakkoord Water (2012).

Beleid T&H

Beleidsmatige zaken Glastuinbouw

Beleidsmatige zaken die in 2016 worden opgepakt

- verbeteracties kwaliteit database vanuit UO-bestuur;
- bijdrage klankbordgroep glastuinbouw;
- bijdrage aan de invulling 'uitvoeringsagenda emissieloze kas 2027';
- landelijk agenderen van het onderwerp 'verontreinigd drainagewater bij substraatteelten';
- ontwikkelingen met betrekking tot zuiveringstechnieken volgen;
- ontwikkelingen volgen met betrekking tot de wijziging van de agrarische activiteiten in het activiteitenbesluit/omgevingswet.

Overige beleidsmatige onderwerpen

Ook in 2016 wordt aan een groot scala aan beleidsonderwerpen bijdrage geleverd door het team Toezicht en Handhaving. Het betreft enerzijds specifieke handhavingsonderwerpen, doch grotendeels interne en enkele externe projecten. Hieronder worden een aantal van deze onderwerpen genoemd

- Implementatie Landelijke Handhavingsstrategie (LHS);
- Voorbereiding op en implementatie van de Omgevingswet;
- Kwaliteitscriteria VTH Waterbeheer;
- SLIM²
- Bestuursakkoord Water
- Gevolgen verontreiniging watersysteem n.a.v. incidenten/calamiteiten (nazorgfase).

Advies organisatie en bestuur

Advisering richting het bestuur(-ders) vindt enerzijds plaats op basis van geplande bestuurlijke overleggen, zoals die met gemeenten, Unie van Waterschappen, LTO Glaskracht en andere instanties.

Anderzijds ongevraagd naar aanleiding van handhavingzaken en incidenten die bestuurlijke aandacht vragen.

3. Team Toezicht en Handhaving

In dit hoofdstuk wordt de positionering aangegeven binnen de organisatie en wat met betrekking tot de organisatie wordt gedaan op het gebied van Toezicht en Handhaving en wat dit betekent voor de inzet van het team. De nadruk ligt hierbij vooral op een efficiënte uitvoering, continue verbeteren van onze toezicht- en handhavingstaken en ontwikkeling van medewerkers.

3.1 Sector Waterbeheer

Het team Toezicht en Handhaving maakt onderdeel uit van de sector Waterbeheer

De sector Waterbeheer bestaat naast het management uit vier teams:

- team Regulering en Planadvisering (Delftechpark);
- team Toezicht en Handhaving (Delftechpark);
- team Onderhoud Waterkeringen en Watergangen (Kijkduin) en
- team Peilbeheer (Vlaardingen).

Ook het Klantcontactcentrum (KCC) maakt onderdeel uit van deze sector. Deze eenheid valt rechtstreeks onder de teamleider van het team Regulering en Planadvisering.

De sector Waterbeheer van Delfland is naast het operationele beheer, verantwoordelijk voor het eenduidig en afgestemd inzetten van de instrumenten vergunningverlening, toezicht en handhaving en de communicatie daaromheen, om de kerntaken van Delfland (waterkwaliteit, waterhuishouding en waterkeringen) uit te voeren.

3.2 Team Toezicht en Handhaving

Als waterschap houden we toezicht op verschillende activiteiten die van invloed zijn op de kwaliteit en kwantiteit van het watersysteem. Hieronder valt ook het toezicht op het onttrekken en lozen van grondwater en op (ongewenste) activiteiten op waterkeringen. Het team Toezicht en Handhaving houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en handhaaft de naleving van wet- en regelgeving waar nodig. Per activiteit zet het team verschillende instrumenten in, zoals voorlichting, toezicht, bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke strafbeschikking of proces-verbaal. Korte tijdshalve wordt verwezen naar de [Toezicht- en Handhavingstrategie](#) waarin deze instrumenten uitvoering worden beschreven; ook wordt hierin vermeld wanneer welke instrumenten worden gehanteerd om beëindiging van overtredingen te realiseren.

De operationele medewerkers in het team zijn (senior)handhavers, controleurs en opzichters. Zij zijn vanaf 2014 voor surveillance (project Arendsoog) en de schouw werkzaam in vier regio's/clusters. Deze verdeling sluit aan bij de verdeling van team Peilbeheer en team Onderhoud Waterkeringen en Watergangen waardoor de samenwerking tussen de "buitendienstmedewerkers" wordt bevorderd. Waar mogelijk wordt deze onderverdeling ook gebruikt voor de uitvoering van andere taken van het team.

Naast de operationele medewerkers zijn binnen het team werkzaam een teamleider, coördinatoren, beleidsadviseur, beleidsmedewerker en een managementassistent.

De juridisch medewerker is gecentraliseerd binnen het team JVI maar gedecentreerd gehuisvest. Vanwege het juridisch gehalte van de werkzaamheden van het team T&H en het grote risico bij foutief handelen, zijn specifieke afspraken gemaakt om de juridische ondersteuning te waarborgen.

Teamontwikkeling:

Door de veranderende omgeving, takenpakket en wetgeving, is het van belang om continue te investeren in kennis en vaardigheden van medewerkers en het team als collectief. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in inhoudelijk kennis, competenties en vaardigheden en de wijze hoe we omgaan met de omgeving en elkaar (cultuur).

Kennis:

De kennis binnen het team is over het algemeen goed op orde. In 2014 is gestart met kennisgroepen die zorg dragen voor het "bijblijven" en het in overleg/afstemming met andere organisatieonderdelen en/of externe collega's beantwoorden van vragen. Dit voorkomt dat door het brede takenpakket "iedereen alles moet weten"; ook in 2016 wordt dit verder uitgebouwd. Iedereen is generalist maak ook specialist op een bepaald terrein.

In eerste instantie zijn binnen het team Toezicht en Handhaving de volgende kennisgebieden benoemd:

- Glastuinbouw en waterkwaliteit
- Kust en Waterkeringen
- Bodem en grondwater
- Watersysteem
- Scheepvaart en
- Boa en strafrecht.

Regelmatig vinden zogenaamde WIKI bijeenkomsten plaats om kennis te delen. Dit niet alleen binnen het team maar ook met collega's en derden.

Op het gebied van opleidingen wordt naast algemene opleidingen en de verplichte her- en bijscholing BOA's specifiek geïnvesteerd in bodem- en glastuinbouwkennis.

Sectorvisie en Cultuurwaarden:

Naast harde zaken als kennis en vaardigheden, heeft Delfland ondervonden dat het belangrijk is voldoende aandacht te besteden aan de wijze hoe wij zaken doen en hoe we met elkaar en de buitenwereld omgaan. Naast de kernwaarden van Delfland staan hierbij de Watervalwaarden centraal. Deze zijn geïmplementeerd in de PVB cyclus. Dit geldt overigens ook voor de principes van strategisch omgevingsmanagement.

3.3 Inzet capaciteit en middelen handhaving

In de begroting en het formatieplan van Delfland is binnen de sector Waterbeheer personele capaciteit gereserveerd voor toezicht en handhaving. De werkelijke capaciteit ziet er als volgt uit (1 fte komt overeen met 1.350 effectieve werkbare uren per jaar):

Vaste formatie:

Functie	Fte	Uren/jaar
Teamleider	1,0	1.350
Coördinatoren	2,0	2.700
Beleidsadviseur	0,8	1.080
Beleidsmedewerker ¹	1,0	1.350
Teamassistent	0,822	1.110
Senior Handhaver	2,0	2.700
Handhaver	9,822	13.260
Controleur	5,8	7.830
Opzichter	2,0	2.700
Totaal	25,244	34.079

¹⁾ Tijdelijk voor twee jaar onttrokken aan de formatie van Handhaver.

Flexibele schil:

Bij het opstellen van de begroting 2016 en het inventariseren van de inhoudelijke en organisatorische ambities bleek medio 2014 maar ook weer in 2015 dat de capaciteit van het team onvoldoende was om alle ambities te realiseren.

De extra gevraagde inspanning richt zich vooral op:

- Een extra inzet ten behoeve van het terugdringen van ongewenste emissies uit de glastuinbouw;
- Een structurele aanpak van ongewenste, niet waterkerende objecten op "opgeknapte" waterkeringen;
- Het toezicht bij het grote aantal complexe infrastructurele projecten
- Implementatie van zaakgericht werken en andere onderdelen van e-dienstverlening.

Het bijstellen van de ambitie bleek geen optie evenmin als het uitbreiden van de formatie.

Gelet hierop is na afweging van alle mogelijkheden 3,2 fte beschikbaar gesteld uit de zogenaamde "flexibele schil" tot en met eind 2016; en daarna 2,2 tot en met 2021.

Dit is als volgt opgebouwd:

Functie	Fte	Uren 2015
Handhaver	2,0	2.025
Opzichter	1,0	1.350
Controleur (uitbreiding)	0,2	270
Totaal	3,2	3.645

3.4 Actualiseren werkprocessen en protocollen

Het tijdig implementeren van (nieuw) Delflands beleid, zoals op basis van de Keur (algemene regels) en (nieuwe) landelijke wetgeving, blijft een jaarlijks terugkerende activiteit. Deze onderwerpen spelen vooral vanuit de rol van toezicht en handhaving.

Het actualiseren en vernieuwen van de protocollen en werkinstructies in het bestaande kwaliteitshandboek blijft een continu proces. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de realisatie van het sectorbrede kwaliteitshandboek. Doel hiervan is de (primaire) werkprocessen laten voldoen aan het gestelde in de Algemene wet bestuursrecht; de uitvoering van de handhavingstaken blijvend te voldoen aan alle criteria in het BOR.

In 2016 zal dit wederom een grote inspanning vragen vanwege:

- De verdere invoering van zaakgericht werken en de daaraan gerelateerde zaaktypen en werkprocessen;
- Het landelijk programma "Uitvoering met Ambitie" met een aanscherping van de bestaande kwaliteitseisen.

3.5 I&A ondersteuning van het werkproces

Omwillen van de taakuitvoering van het team Toezicht en Handhaving is een goed informatie-, workflow- en managementsysteem noodzakelijk om dit primaire proces te ondersteunen.

De huidige systemen zijn deels verouderd, en sluiten nog niet op elkaar aan en belemmeren daarmee een efficiënte planning en uitvoering.

De implementatie van het zaakstelsel is een eerste stap en is in eerste instantie gericht op het verbeteren van de dienstverlening aan de "klant". Om de in dit programma beschreven resultaten te kunnen realiseren is een adequate ondersteuning essentieel.

Mobiel werken in het veld

In 2015 zijn alle medewerkers voorzien van mobiele devices. In een beperkt aantal zaken is het nu mogelijk om vanuit het veld te werken. Verder mobiele ontsluiting van bijvoorbeeld het zaakstelsel, het samenwerkingsportaal is noodzakelijk voor een efficiënte en effectieve taakuitvoering.

3.6 Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's)

Bij het team Toezicht en Handhaving zijn per 1 januari 2016 twaalf medewerkers die beschikken over opsporingsbevoegdheid. Deze buitengewoon opsporingsambtenaren zijn bevoegd strafrechtelijk op te treden door het opmaken van processen-verbaal. Naast deze bevoegdheid kunnen zij ook een bestuurlijke strafbeschikking aanzeggen. Deze beschikking wordt door het bestuur uitgevaardigd waarbij het mandaat is afgegeven aan de teamleider Toezicht en Handhaving. Voor het uitvaardigen van een bestuurlijke strafbeschikking wordt gebruik gemaakt van een landelijk vastgestelde combi-bon. In 2016 wordt onderzocht of deze combi-bon gedigitaliseerd kan worden opdat het administratieve proces kan worden versneld en/of vereenvoudigd.

Voor het peil houden van de opsporingsbevoegdheid organiseert de coördinator BOA jaarlijks de verplichte Permanente- her en bijscholingsmodule Milieu waaraan de vier omringede waterschappen ook aan deelnemen. Ook voor het jaar 2016 ontvangt Delfland subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie om de opleiding te bekostigen.

3.7 Bereikbaarheid buiten kantooruren

Delfland is 24 uur per dag en zeven dagen per week mondeling bereikbaar via een speciaal telefoonnummer (015) 260 81 08 en schriftelijk via de website www.hhdelfland.nl. Burgers, bedrijven en overheden kunnen hier zowel incidenten, klachten als overtredingen melden. Deze zaken worden zo snel mogelijk afgehandeld. Vijf medewerkers draaien hiervoor buiten kantoortijden een wachtdienst.

4. Monitoring en resultaten

Maandelijks vindt bewaking en zo nodig overleg plaats over de voortgang van dit programma. Dit enerzijds tussen de coördinatoren en handhavers/controleurs & opzichters als anderzijds tussen de teamleider, coördinatoren & beleidsadviseur en indien noodzakelijk tussen de teamleider met de overige medewerkers.

Over de bestuurlijke prestatie-indicatoren wordt gerapporteerd conform het op 27 oktober 2015 door het college van dijkgraaf en hoogheemraden vastgestelde protocol 'Coördinerend portefeuillehouderschap Toezicht en Handhaving'; in concreto eens per kwartaal. De ambtelijke prestatie-indicatoren worden in principe niet bestuurlijk gerapporteerd, tenzij er aanleiding toe is om dat wel te doen.

4.1 Doelstellingen activiteiten

Voor de in de paragrafen 2.3 tot en met 2.6 genoemde activiteiten, te weten 'projectmatig toezicht', 'cyclisch toezicht', 'vaar(weg)beheer' en 'beleid, ondersteuning en kwaliteit' zijn prestatie-indicatoren met bijbehorende doelstelling voor 2016 geformuleerd. Deze zijn weergegeven in tabelvorm welke als bijlage 1 aan dit programma is toegevoegd.

5. Doorkijk naar 2017 en volgende jaren

Voor de doorkijk naar 2016 en volgende jaren wordt in dit uitvoeringsprogramma stilgestaan bij een aantal ontwikkelingen in de komende jaren die van invloed kunnen zijn op het werk van het team Toezicht en Handhaving.

Een aanzienlijk deel van de werkzaamheden van het team zijn nu nog een cyclisch proces, t.w. controles uitvoeren op (bekende) gereguleerde activiteiten.

Zowel landelijk als in eigen regelgeving zet de ingezette deregulering zich voort. Hierdoor zal er voor steeds minder activiteiten een watervergunning moeten worden aangevraagd. Vaak moeten de activiteiten nog wel worden gemeld maar ook het aantal vrijstellingen en/of algemene regels neemt toe.

De nadruk voor het toezicht ligt steeds meer op het houden van toezicht of de activiteiten voldoen aan de regels die gelden voor de gedane melding/algemene regel.

De complexiteit van deze (algemene) regels waarbij vaak de begrippen 'zorgplicht' en 'doelmatigheid' worden genoemd, neemt toe. Hierdoor is het ingewikkelder om te kunnen beoordelen of sprake is van een overtreding of niet.

Daarnaast treedt verschuiving op van objectgerichte controles naar meer gebiedsgerichte controles. Een goed voorbeeld hiervan is de dit jaar uit te voeren veldsurveillances waarbij gebiedsgericht activiteiten worden opgespoord die niet aan de wet- en regelgeving voldoen.

Tevens is er bij de glastuinbouw een duidelijke trend waarneembaar van minder doch wel grotere complexere bedrijven. Het uitvoeren van toezicht vergt hierdoor duidelijk meer en andere inhoudelijke kennis van de toezichthouder.

Tot slot worden door de volgende ontwikkelingen de komende jaren veranderingen in de werkwijze bij het team verwacht, te weten

Wetgeving in ontwikkeling:

Hoewel er op dit gebied altijd sprake is van ontwikkeling, zijn de volgende voorgenomen wetswijzigingen/aanpassingen in ieder geval van invloed op het toezicht- en handavingsinstrumentarium, te weten

- Omgevingswet: Landelijk worden een groot aantal milieuwetten samengevoegd tot omgevingswet. Vooralsnog leidt dit niet tot een bevoegdheidsverandering maar het zal zeker tot verandering van het instrumentarium leiden. In ieder geval zullen de te nemen besluiten meer rekening moeten houden met andere omgevingsfactoren. Ook de discussie rondom indirecte lozingen zal wederom gevoerd gaan worden.
- VTH-Criteria: De huidige kwaliteitseisen voor het Wabo bevoegd gezag zullen in aangepaste vorm ook gaan gelden voor de waterbeheerders. Dat betekent dat naast de huidige eisen aan het handavingsproces en de procedures, ook eisen gesteld worden aan de kwaliteit van medewerkers en de kritische massa van de handavingsorganisatie per onderwerp. Voor Delfland zal dit betekenen dat de inzet voor kwaliteitsborging vergroot zal moeten worden en op kritische punten de samenwerking met collega waterbeheerders gezocht moet worden.
- Landelijke handavingsstrategie: In relatie tot het voorgaande onderwerp is door de koepels afgesproken dat er gewerkt gaat worden met één landelijke handavingstrategie (sanctiestrategie). Uitgangspunt hierbij dat in Nederland gelijke overtredingen op ene gelijke wijze gesanctioneerd worden. Deze strategie wordt naar verwachting via een AMvB bindend verklaard.

De laatste twee onderwerpen zijn overigens in het kader van het Bestuursakkoord Water door de waterbeheerders (waterschappen en RWS) gezamenlijk opgepakt.

Samenwerking:

- De bestaande samenwerking VTH-West wordt verder gecontinueerd waarbij de nadruk ligt op kennisuitwisseling, gezamenlijk oppakken van ontwikkelingen, opleiding, zaakgericht werken en wederzijdse ondersteuning.
- In het kader van de afspraken uit het bestuursakkoord water levert het team Toezicht en Handhaving een bijdrage aan diverse onderwerpen.

Omgevingsgericht vs. uniformiteit:

Delfland streeft enerzijds naar uniformering en deregulering ten einde processen te kunnen automatiseren, regeldruk te verminderen en eenduidigheid voor klanten te bewerkstelligen. Anderzijds wil Delfland samen met de omgeving, waar mogelijk maatwerk leveren; het geen tot precedents leidt.

Dit spanningsveld is ook benoemd in het (concept)WBP5. Daar is vastgelegd dat we het spanningsveld herkennen en niet uit de weg gaan.

Het werken hiermee vraagt een extra kwantitatieve en kwalitatieve inzet van medewerkers. In de ontwikkeling van medewerkers wordt dit meegenomen in jaarplannen. De kwantitatieve inzet is afhankelijk van de projecten/activiteiten. Indien dit knelpunten oplevert, zullen deze in de komende jaarplannen cq. BURAP's worden meegenomen.

Bijlage 1: Overzicht in tabelvorm van activiteiten, PI's en doelstellingen voor 2016.

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Toezicht glastuinbouw	% ingediende UO-rapportages.	95%
	% van de ingediende UO-rapportages wordt gecontroleerd op kwaliteit	5%
	% percentage van het GTB areaal is regulier gecontroleerd	15%
Ondergrondse hemelwateropslag	aantal bedrijven conform plan van aanpak gecontroleerd	26
	aantal uitgevoerde bemonsteringen	26%
	Nalevingspercentage bemonsteringsvoorschrift	90%
Samenwerkingsprojecten (gecoördineerd toezicht)	Aantal bedrijven gecontroleerd	100
Infrastructurele projecten	Opstellen toezichtsplan voor projecten die naar de uitvoeringsfase gaan	Q4 gereed
Bochtafsnijding Schie	Opstellen toezichtsplan	Q1 gereed
Spoorzone Delft	Aantal uitgevoerde controles conform toezichtsplan	30
Rotterdamsebaan	Aantal uitgevoerde controles conform toezichtsplan	30
Gebiedsgericht monitoren en handhaven	Aantal (gtb-)polders waar onderzoek is afgerond/loopt.	Eind 2016 25% van de (gtb-)polders gereed
	Nazorgplan opstellen	Q3 gereed
Schouw	Uitvoering schouw	In 2016 tweemaal keringenschouw en tweemaal watergangenschouw
	Opgeleverd protocol	Q2 gereed
	Schouw-applicatie, implementatie nieuwe versie (uitbreiding)	Q1 gereed
Toezicht stevige dijken (NWO's)	% opgeknapte dijkvakken geïnspecteerd en handhavingstraject ingezet bij ongewenste NWO's	100%
	Toezichtsplan keringen opgesteld conform risico-analyse en saneringsbeleid	Q3 gereed
Erfscans	actualisatie agrarisch bedrijven bestand	Q1 gereed
	% deelnemende bedrijven gecontroleerd	100%
	% van niet deelnemende bedrijven gecontroleerd	17%

Uitvoeringsprogramma 2016 team Toezicht en Handhaving

Activiteit	Prestatie-indicator	Doelstelling
Natte Ecologische Zones	afspraken gemaakt inzet T&H uitvoering handhavingsdagen	Q1 gereed Q4 gereed
Top 5 bedrijven	Aantal bedrijven doorgelicht met actualisatie bedrijfsgegevens	5
Surveillance	Aantal dagen veldsurveillance Aantal inspectievluchten Watersurveillance/nautisch toezicht	8 handhavingsdagen 12 600 uur
Incidentbehandeling	Percentage afgehandelde meldingen conform de gestelde servicenormen	90%
Overige directe lozingen	Opstellen toezichtsplan overige directe lozingen op basis van risico-analyse	Q4 gereed
Toezicht op afgegeven watervergunningen en meldingen	Aantal uitgevoerde controles/ opleveringen van gereguleerde activiteiten.	1.300
activiteiten Vaar(weg)beheer	afronding bebording opzetten overlegnetwerk "varen in Delfland" en opleveren ambitiedocument "vaarrecreatie".	Q2 gereed Q3 gereed Q3 gereed